

Kredi derecelendirmesi

Kredi derecelendirmesi veya **kredi değerlendirmesi**, bir kişi, şirket veya hatta bir ülkenin [kredi itibarının](#) belirlenmesidir. Kredi derecelendirmesi, bir borçlunun kredi geçmişi hakkında yapılan bir değerlendirme olabileceği gibi, potansiyel bir borçlunun borcunu geri ödeyebilme yeteneğinin bir değerlendirmesi de olabilir. Hesaplanması için malî geçmiş, [cari varlık](#) ve [cari borçlar](#) incelenir. Tipik olarak bir kredi değerlendirmesi, borç veren veya yatırımcı için, o borcun geri ödenme olasılığını belirlemek için yapılır. Ancak, yakın yıllarda, sigorta primi, işe alınmaya uygunluk ve depozito oranı belirlemeleri için de kredi değerlendirme sonuçları kullanılmaya başlanmıştır.

Düşük bir derecelendirme, borç alanın borcunu ödememe ([temerrüt](#)) riskinin yüksek olduğu anlamına gelir, bu durum, [faiz oranının](#) yüksek tutulması veya da borç talebinin reddedilmesi sonucunu doğurur.

Konu başlıkları

[1 Kişisel kredi derecelendirmesi](#)

- o [1.1 Kuzey Amerika](#)

[2 Şirket kredi derecelendirmesi](#)

[3 Devlet kredi derecelendirmesi](#)

[4 Kısa vade derecelendirme](#)

[5 Kredi değerlendirme kuruluşları](#)

[6 Kaynakça](#)

[7 Dış bağlantılar](#)

[8 Ayrıca bakınız](#)

Kişisel kredi derecelendirmesi

Kişinin [kredi skoru](#) ve onun [kredi geçmişi](#), onun banka gibi bir finans kuruluşundan kredi alma yeteneğini etkiler. Kişinin kredi değerlendirmesini etkileyebilecek faktörler:

- Krediyi geri ödeyebilme yeteneęi
- Faiz
- Verilen kredi sınırının kullanılma oranı
- Tüketim alışkanlıkları
- Mevcut borç miktarı.

Farklı ülkelerde farklı kredi değerlendirme sistemleri mevcuttur.

Kuzey Amerika

[ABD](#)'de bir kişinin kredi geçmişi, kredi bürosu olarak adlandırılan şirketler tarafından derlenip düzenlenir. [Kredi itibarı](#) genelde mevcut kredi verilerinin istatistik analizi ile belirlenir. Bu analizin yaygın bir şekli, [Fair Isaac Corporation](#) gibi özel finans şirketleri tarafından sunulan kredi skor puanlarıdır. Fair Isaac Corporation, 1950'li yıllarda kredi derecelendirme kavramını geliştirmiş ve [FICO](#) kredi skorunda geçen FICO terimini [tescilli markası](#) yapmıştır.

[Kanada](#)'da en yaygın derecelendirme sistemi [North American Standard Account Ratings](#)'dir, ayrıca "R" sistemi olarak da bilinir. Bu sistemin yelpazesi R0 ile R9 arasındadır. R0, yeni açılmış bir hesaptır, R1, zamanında yapılan ödemeler demektir, R9 bataklık para demektir. Çoğu kişi R0 statüsünde çok kısa bir süre kalırlar çünkü kredi derecelendirmelerinin her ay ayarlanmasını sağlayan mekanizmalar kuruludur.

Şirket kredi derecelendirmesi

Ana madde: [Tahvil derecelendirmesi](#)

Bir şirketin kredi derecelendirmesi, potansiyel yatırımcılar için tahvil gibi kredi kâğıtları hakkında bir malî göstergedir. Bu derecelendirmeler, [Standard & Poor's](#), [Moody's](#) veya [Fitch Ratings](#) gibi kredi değerlendirme kuruluşları tarafından yapılır. Standard & Poor's derecelendirme skalası, en iyiden en kötüye, şöyledir: AAA, AA, A, BBB, BB, B, CCC, CC, C, D. BBB'nin altındaki tahviller spekülasyon veya yüksek riskli sayılır.^[1] Moody's derecelendirme sistemi benzerdir ama isimlendirme biraz farklıdır. En iyiden en kötüye şöyle sıralanır: AAA, Aa1, Aa2, Aa3, A1, A2, A3, Baa1, Baa2, Baa3, Ba1, Ba2, Ba3, B1, B2, B3, Caa1, Caa2, Caa3, Ca, C.

Devlet kredi derecelendirmesi

Ülke risk sıralaması	Önceki	Ülke	Toplam skor
Sıralama			
1	1	Lüksemburg	99.88
2	2	Norveç	97.47
3	3	İsviçre	96.21
4	4	Danimarka	93.39
5	5	İsveç	92.96
6	6	İrlanda	92.36
7	10	Avusturya	92.25
8	9	Finlandiya	91.95
9	8	Hollanda	91.95
10	7	ABD	91.27

Devlet kredi derecelendirmesi (*sovereign credit rating*), [egemen](#) bir hukuksal varlığın, yani bir ülke devletinin, kredi derecelendirmesidir. Devlet kredi derecelendirmesi, bir ülkede

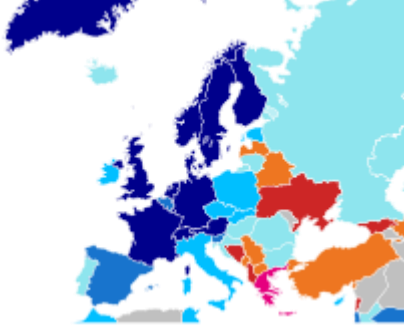
yatırım ortamının risk seviyesini ifade eder, politik riski de hesaba katar. Yabancı ülkelerde yatırım yapacak yatırımcılar tarafından kullanılır.

Tablo, Mart 2008 itibariyle yatırım için en az riskli on ülkeyi göstermektedir. Derecelendirmeler ayrıca politik risk, ekonomik risk gibi bileşenlere de ayrılır. Euromoney'nin yılda iki kere yapılan ülke risk endeksi^[3] 185 ülkenin politik ve ekonomik istikrarını izlemektedir. Veriler ekonomiye yoğunlaşmıştır, özellikle devletin [temerrüt](#) riskine ve/veya ithalatçıların temerrüt riskine (yani ticaret kredi riskine) bakılır.

Kısa vade derecelendirme

Kısa vadeli derecelendirme, bir borçlunun bir yıl içinde temerrüt olasılığının bir ölçüsüdür. Buna karşın uzun vadeli derecelendirme, borçlunun ömür boyu için yapılan bir değerlendirmedir.

Kredi değerlendirme kuruluşları

S&P Avrupa ülke dereceleri (Haziran 2011).

■ AAA ■ AA ■ A ■ BBB ■ BB ■ B ■ CCC ■ değerlendirme yok

Ana madde: [Kredi değerlendirme kuruluşu](#)

Kişiler için kredi skorları [kredi büroları](#) tarafından verilir. Şirket ve devletler için kredi dereceleri [kredi değerlendirme kuruluşları](#) tarafından belirlenir.

[ABD](#)'de başlıca kredi büroları [Experian](#), [Equifax](#), and [TransUnion](#)'dır.^[4]

[Birleşik Krallık](#)'ta kişiler hakkında kredi değerlendirmesi yapan başlıca "kredi refereans acentaları" [Experian](#), [Equifax](#) ve [Callcredit](#)'tir. Evrensel bir kredi skoru yoktur, her kredi kuruluşu kendi belirlediği kısıtlara göre potansiyel müşterilerini değerlendirir.^[5]

[Kanada](#)'da başlıca kredi büroları Equifax, TransUnion ve Northern Credit Bureaus/Experian'dır.^[6]

[Hindistan](#)'da şahıslar için kredi değerlendirmesi yapan kredi büroları Credit Information Bureau (India) Limited ([CIBIL](#)) ve Credit Registration Office (CRO)'dir. Ticarî kredi değerlendirme kuruluşları arasında CRISIL ve ICRA sayılabilir.

[Türkiye](#)'de [Kredi Kayıt Bürosu](#), tüketici bilgilerini derleyerek kişisel kredi değerlendirmesi yapar.

En büyük ticarî kredi değerlendirme kuruluşları dünya çapında çalışırlar, bunlar [Moody's](#), [Standard & Poor's](#) ve [Fitch Ratings](#)'dir.

Moody's		S&P		Fitch		
Uzun vadeli	Kısa vadeli	Uzun vadeli	Kısa vadeli	Uzun vadeli	Kısa vadeli	
Aaa	P-1	AAA	A-1+	AAA	F1+	En yüksek dereceli
Aa1		AA+		AA+		Yüksek dereceli
Aa2		AA		AA		
Aa3		AA-		AA-		
A1	P-1	A+	A-1	A+	F1	Üst orta sınıf
A2		A		A		
A3	P-2	A-	A-2	A-	F2	
Baa1		BBB+		BBB+		
Baa2	P-3	BBB	A-3	BBB	F3	Alt orta sınıf
Baa3		BBB-		BBB-		
Ba1	Not prime	BB+	B	BB+	B	Yatırım yapılamaz spekülâtif
Ba2		BB		BB		
Ba3		BB-		BB-		
B1		B+		B+		Son derece spekülâtif
B2		B		B		
B3		B-		B-		
Caa1	Not prime	CCC+	C	CCC	C	Önemli riskler
Caa2		CCC				büyük ölçüde spekülâtif
Caa3		CCC-				Kurtarılması beklenen, iflasa yakın
Ca		CC				
C		C				
/	D	/	DDD	/	İflas	
/			DD			
/			D			